

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Навчально-науковий інститут української філології та журналістики
Кафедра історії української літератури та компаративістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри історії української
літератури та компаративістики

Людмила ПОЧИНОК

02 вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літератури ХХ ст.

підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою спеціальності предметної спеціальності	<i>першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</i> <i>Середня освіта (Українська мова і література)</i> <i>014 Середня освіта (Українська мова і література)</i> <i>014.01 Середня освіта (Українська мова і література)</i>
галузі знань	<i>01 Освіта / Педагогіка</i>
мова навчання	<i>українська</i>

2025 – 2026 навчальний рік

Розробник програми: О.А. Рарицький, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри історії української літератури та компаративістики.

Ухвалено на засіданні кафедри історії української літератури та компаративістики.

Протокол за № 7 від 30 серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Анжеліка ПОПОВИЧ

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти здатність оволодівати знаннями про літературний процес ХХ ст., ознайомити із найпомітнішими письменницькими іменами та художніми творами цієї епохи, характеризувати процеси розвитку літератури у художніх здобутках, суперечностях і втратах, підпорядкуванні ідеологічним догмам і активному протистоянні їм; виробити навички й уміння аналізувати твори новітньої української літератури.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Рік навчання	4
Семестр вивчення	7, 8
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	60
Лекційні заняття	30
Практичні заняття	30
Самостійна та індивідуальна робота	60
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни. Навчальна дисципліна належить до освітніх компонент професійної підготовки (обов'язкова).

4. Передумови для вивчення дисципліни. *Дисципліни-пререквізити:* вступ до літературознавства, фольклор, історія української літератури (література для дітей та юнацтва; XI – XVIII століття; перша половина XIX ст.; друга половина XIX – початок XX століття), літературне краєзнавство ін.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми середньої освіти (рівень базової середньої освіти), що передбачає застосування теорій і методів педагогічної науки, психології, теорії та методики навчання української мови і літератури, предметних знань з української мови і літератури, та характеризується комплексністю й невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 06	Здатність до ухвалення ефективних і обґрунтованих рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.
ЗК 07	Здатність до генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, підприємливості й відповідальності за вироблення і

	ухвалення рішень.
ЗК 08	Здатність до абстрактного, логічного й критичного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 09	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), принципів професійної етики і дотримуватися правил академічної доброчесності.
ЗК 10	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями й застосовувати їх у практичних ситуаціях.
ЗК 11	Здатність працювати в команді, адаптовуватися й діяти в непередбачуваній ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 06	Здатність використовувати під час проведення уроків української літератури в закладах загальної середньої освіти системних знань про літературознавство і особливості літературного процесу, про основні періоди розвитку української літератури.
СК 16	Здатність формувати та розвивати в учнів 5-9 класів ключові й предметні компетентності та наскрізні вміння.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання:

ПРН 02	Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, цінувати національно-культурну ідентичність, різноманіття й мультикультурність.
ПРН 04	Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі розв'язання соціальних і професійних завдань.
ПРН 09	Розвивати у здобувачів загальної середньої освіти ключові й предметні компетентності та наскрізні вміння.
ПРН 17	Демонструвати, інтегрувати й застосовувати знання з української мови і літератури, необхідні для формування предметних компетентностей здобувачів загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН 18	Оперувати базовими категоріями й поняттями мовознавства, літературознавства, методики навчання української мови і літератури та використовувати їх у процесі проєктування й організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
ПРН 21	Знати особливості розвитку української літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні (зокрема, на Поділлі) в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів української літератури; твори української класики й сучасності та вміти застосовувати ці знання під час організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН 22	Застосовувати у процесі навчання учнів української мови і літератури різні види аналізу художнього твору, відомості про його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок із фольклором, міфологією, філософією, використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти **повинен**:

Опанувати основні тенденції розвитку історії української літератури ХХ ст. у контексті історико-літературної доби.

Засвоїти найважливіші відомості про творчі методи й літературні напрями означеної епохи; визначити погляди дослідників на ці явища.

Проводити послідовний системний аналіз літературного процесу (літературних стилів, явищ, постатей і творів); формувати у здобувачів освіти здатність оволодівати знаннями про життя і творчість письменників, знати жанрові, композиційні особливості їхнього доробку; виробити навички та уміння аналізувати їх; розуміти пізнавальне і виховне значення української літератури ХХ ст.

Знати рекомендовані теоретичні джерела; місце українського письменства в загальноєвропейському літературному процесі; загальнолюдське і конкретно-історичне значення літературних творів ХХ ст.

Здобувач освіти повинен уміти робити аналітичний огляд літературознавчих праць щодо творчості окремих персоналій та літературного процесу доби; простежувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника; виявляти найхарактерніші ознаки творчих методів та напрямів; аналізувати особливості поезики та індивідуального стилю письменника; проводити компаративний аналіз на різних рівнях текстів світової та вітчизняної літератури; обґрунтовувати власну оцінку прочитаних творів; готувати різні за обсягом, характером і жанром усні й письмові роботи; ефективно застосовувати теоретичні професійні знання у практичній діяльності.

- 7 Засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування:** презентація виконаних тестових завдань, написання рефератів, звіти про виконання індивідуальних завдань, виконання завдань самостійної роботи та їх захист, модульна контрольна робота, екзамен (усна/письмова відповідь, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle) та ін.

8 Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	зокрема		
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Вступ. Основні тенденції розвитку української літератури ХХ ст.	8	2	2	4
Тема 2. Поетичний світ П. Тичини.	8	2	2	4
Тема 3. Поетика творів М. Рильського.	6	2	-	4
Тема 4. Творчість В. Сосюри.	6	2	-	4
Тема 5. Творчість поетів «празької школи».	10	2	4	4
Тема 6. Проза української діаспори.	8	2	2	4
Тема 7. Літературний процес 40–50-х рр.	8	2	2	4
Тема 8. Українська література в умовах ідеологічних репресій і «хрущовської відлиги».	8	2	2	4
Тема 9. Основні тенденції розвитку поезії II пол. ХХ ст.	12	2	6	4
Тема 10. Екзистенційна проблематика поезії	8	2	2	4

В. Стуса.				
Тема 11. Українська проза II пол. XX ст. Явище «химерної прози».	10	2	4	4
Тема 12. Українська історична проза	4	2	-	2
Тема 13. Українська драматургія II пол. XX ст.	8	2	2	4
Тема 14. Творчість поетів «ню-йоркської групи».	8	2	2	4
Тема 15. Літературний процес к. XX – поч. XXI ст.	8	2	-	6
Разом годин	120	30	30	60

Тематика лекційних занять

1. Вступ. Основні тенденції розвитку української літератури XX ст.
2. Поетичний світ П. Тичини.
3. Поетика творів М. Рильського.
4. Творчість В. Сосюри.
5. Творчість поетів «празької школи».
6. Проза української діаспори.
7. Літературний процес 40–50-х рр.
8. Українська література в умовах ідеологічних репресій і «хрущовської відлиги».
9. Основні тенденції розвитку поезії II пол. XX ст.
10. Екзистенційна проблематика поезії В. Стуса.
11. Українська проза II пол. XX ст. Явище «химерної прози».
12. Історична романістика II пол. XX ст.
13. Українська драматургія II пол. XX ст.
14. Творчість поетів «ню-йоркської групи».
15. Літературний процес к. XX – поч. XXI ст.

Тематика практичних занять

1. Неокласики. Творчість Ю. Клена.
2. Творчість В. Свідзінського.
3. Творчість Є. Плужника.
4. Роман Ю. Яновського «Майстер Корабля».
5. Новелістика М. Хвильового.
6. Творчість В. Підмогильного. Роман «Місто».
7. Творчість Є. Маланюка.
8. Творчість І. Багряного.
9. Кіноповісті О. Довженка.
10. Автобіографічна діалогія М. Стельмаха «Гуси-лебеді летять», «Щедрий вечір».
11. Творчість Ліни Костенко.
12. Творчість Гр. Тютюнника.
13. Табірна творчість В. Стуса.
14. Поетична творчість Д. Павличка.
15. Історична проза Р. Іваничука. Роман «Мальви».

Самостійна робота

Здобувачі вищої освіти виконують такі різновиди самостійної роботи з дисципліни:

- 1) опрацювання текстів лекційних занять зокрема, робота з термінологічним апаратом дисципліни;

- 2) робота з основною й допоміжною літературою, читання наукової та навчальної літератури;
- 3) підготовка до практичних занять;
- 4) виконання завдань, визначених у планах практичних занять;
- 5) опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання;
- 6) виконання завдань в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання Moodle;
- 7) підготовка презентацій навчального матеріалу;
- 8) конспектування у читацькому щоденнику рекомендованих програмою творів української літератури ХХ ст.;
- 9) підготовка до виконання завдань самостійної роботи та модульної контрольної роботи тощо.

Питання, винесені на самостійне опрацювання:

<p><i>Тема 1.</i> Літературна тенденція 20-30-х років ХХ ст.: основні ідейно-стильові доміанти</p>	<p>Своєрідність літератури першої половини ХХ ст. на засадах академічної добросовісності. Основні тенденції розвитку. «Розстріляне відродження». Унікальність доробку митців «Розстріляного відродження». Є. Плужник. Філософічність поезії. Поема «Галілей». Поетичне експериментаторство М. Семенка. Український футуризм, його виникнення та етапи розвитку. «Неокласики», їх своєрідність у літературному процесі 20 – середини 30-х років. Поєднання у творчості традицій класики та модерних пошуків. Осмислення національної трагедії у новелах Г. Косинки. Особливості авторського самовираження в поезіях В. Свідзінського. В. Стус про В. Свідзінського. Елементи авангардизму у поезіях О. Влизька. Поетичне експериментаторство М. Йогансена.</p>
<p><i>Тема 2.</i> Художньо-естетичні пошуки прози та драматургії першої половини ХХ століття</p>	<p>Український театр та драматургія 20 – середини 30-х років, проблема національної само ідентифікації. Функціонування жанру агітп'єси в українській драматургії 20-х років. М. Куліш: проблематика творів, образи, політичний резонанс («97», «Прощай, село», «Народний Малахій», «Мина Мазайло», «Патетична соната»). Співпраця з «Березолем». Гумор та сатира (Остап Вишня, В. Чечвянський). Остап Вишня: художній типаж в усмішках, проблематика. Визначальні особливості гумору письменника. Б. Антоненко-Давидович «Запорошені силуети», повість «Смерть». Особливості авторського стилю прозаїка, ідейно-тематичне звучання творів. Літературний процес у Західній Україні в період міжвоєнного двадцятиліття. Б.-І. Антонич: визначальні риси творчості. Міфосвіт поезій у контексті аналітичної психології К. Г. Юнга. Органічний зв'язок з творами У. Вітмена, Р. Тагора. Обстоювання іманентних принципів мистецтва. «Соціалістичний реалізм». Деформація естетичних категорій, нівелювання національного духу письменства. Адекватна відповідь письменників (П. Тичини, М. Рильського, В. Сосюри, Ю. Яновського, О. Корнійчука) запитам соцреалістичного канону. Ю. Яновський «Майстер корабля», «Вершники». В. Сосюра «Мазепа»: унікальність творів.</p>
<p><i>Тема 3.</i> Еміграційна література</p>	<p>«Празька школа»: історіософічність поетів «пражан», висока культура поетичного письма, націотворчі мотиви, розвинені Є. Маланюком, О. Ольжичем, Ю. Кленом, Н. Лівницькою-Холодною та ін. Культ сильної особистості, ідея «трагічного оптимізму». Аристократизм духу поетів «Празької школи». Огляд творчості. Є. Маланюк: патріотизм, громадянське звучання, історіософічність</p>

	<p>лірики. Вплив Є. Маланюка на становлення художньої концепції «пражан». Синтез неоромантичних, символістських і «неокласичних» тенденцій у його ліриці (зб. «Стилет і стилос», «Гербарій», «Земля і залізо», «Земна Мадонна», «Перстень Полікрата»). Т. Осьмачка. У. Самчук. Автобіографізм, викривальний зміст творів. Експресивна вражальність індивідуального стилю прозаїка (зб. «Круча», «Скитські вогні», «Клекіт»). У. Самчук (повість «Марія», трилогія «Волинь», «Ост»). Особливості романтичного світобачення та громадянська позиція І. Багряного. Протест митця проти засилля комуністичної ідеології та тенет соцреалізму. Гуманістичний пафос та життєствердний мотив прози І. Багряного. Зб. «До меж заказаних», поема «Ave Maria», історичний роман у віршах «Скелька».</p>
<p><i>Тема 4.</i> Українська література післявоєнного періоду.</p>	<p>Українська література післявоєнного періоду. Рецепція суспільно-політичних подій післявоєнного періоду в літературі. «Соцреалізм», його негативний вплив на літературу та культуру в цілому. Період МУРУ. Творчоноваторські пошуки «Нью-Йоркської групи». Модернізація художньо-естетичного самовираження та сутність поетичного експериментаторства Е.Андієвської, Б.Бойчука, Патриції Килини та ін. Олесь Гончар. Поліфонічність проблематики у прозі письменника. Екзистенціалістська основа філософії «шістдесятництва», культурні джерела та україноцентричне русло. Віра у «високу поезію». Народна духовність як найвищий художній злет у поезії В.Симоненка. Казки з підтекстом «Казка про дурила», «Цар Плаксій і Лоскотон». Метафоричність поетичного мислення М.Вінграновського, рецепція „школи Тичини”. Образ дітей війни у прозі М.Вінграновського. Новаторство І.Драча, експресивність художнього самовираження Д.Павличко. Художні шукання поета. Огляд доробку. Жіноча лірика в контексті «шістдесятництва» (І. Жиленко, Г.Чубач та ін.)</p>
<p><i>Тема 5.</i> Динаміка художньо - естетичних пошуків письменників другої половини ХХ ст.</p>	<p>Постшістдесятники (В.Ілля, М.Вороб`йов, В.Рубан, С.Вишенський, В.Голобородько, В.Кордун та ін.). Київська поетична школа як ядро постшістдесятників. Новаторство поезики та естетичний радикалізм, їхня спорідненість з «Нью-Йоркською групою». Метафоричність лірики В.Голобородька (Збірки «Зелен день», «Ікар на метеликових крилах»). «Химерна проза» (міфологічна проза): пошук художнього інакомовлення. Сильова багатоплановість, використання гротеску, патетики, іронії в трилогії Є.Гуцала «Позичений чоловік», «Приватне життя феномена», «Парад планет». Художня мікрогалактика прози В.Шевчука. Символіка як головний код Шевчукової картини світу. Територіальний простір та його символічність у творах «Дім на горі», «Камінна душа». Трансцендентність дому-храму. Притчевість в історичних творах Вал. Шевчука «Дерево пам'яті», «Освітлена сонцем кімната», «Сповідь», «Місячний біль» та ін.). Зображення історичних подій та явищ у морально-етичній площині. Проблема тілесності і війни статей у повістях «Закон зла», «Біс плоті», «Жінка-змія», «Горбунка Зоя». Романістика Вал. Шевчука нового тисячоліття «Срібне молоко», «Темна музика сосон», «Сад житейських думок, трудів та почуттів», «Сон сподіваної віри». Неопозитивність тенденції в синкретичній художній системі митця. Етногенетичні мотиви та інтелектуальні медитації інакомовлення в поезіях В.Герасим'юка та І.Римарука. Реалії кінця ХХ століть у прозі</p>

В.Яворівського.
----

9. Форми поточного та підсумкового контролю.

Форми поточного оцінювання: *під час практичних занять* (опитування (індивідуальне, фронтальне, ущільнене, вибіркове), взаємоопитування, перевірка прочитаних творів, підготовка презентацій, самоаналіз / самоперевірка письмових робіт та ін.), *контроль за самостійною роботою* (опитування / тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle, перевірка виконаних завдань та ін.).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (відповіді на питання).

Форма підсумкового контролю: екзамен (усна/письмова відповідь, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle).

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	40	100
20 балів	20 балів	20 балів		

Поточний контроль (20 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на кожному навчальному занятті – 12.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів на навчальних заняттях

Рівні навчальних	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів з курсу «Історія української літератури ХХ ст.», без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати навчальний матеріал на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності літературних явищ; робить спроби виконання репродуктивних завдань; за допомогою викладача виконує прості педагогічні завдання й задачі (за готовим алгоритмом). Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями з курсу, здатний виконати літературні завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях і визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни

		викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення педагогічних понять (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості літературні завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з курсу, може поверхнево аналізувати, робить певні висновки щодо літературознавчих проблем; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими літературознавчими поняттями та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати літературознавчу термінологію; складати таблиці, схеми та ін. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал в стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак із окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат або інше повідомлення (підготувати проєкт), обґрунтувати його положення, має достатній рівень сформованих умінь. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з курсу, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить літературознавчі поняття й категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі літературні завдання та задачі; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з курсу та використовує їх у нестандартних ситуаціях; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки літературознавчої науки; самостійно визначає мету власної педагогічної діяльності; виконує творчі літературні завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; може моделювати ситуації; знає суміжні дисципліни; володіє нормами сучасної української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з курсу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати літературознавчі проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний

		підготувати виступ на наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; оцінювати літературознавчі явища, процеси; володіє нормами сучасної української літературної мови; має високий рівень сформованих х умінь. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання з курсу, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та літературні завдання; схильний до системно-наукового аналізу літературних явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-пошуковою роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах (під час навчання української літератури), володіє нормами сучасної української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, семінарські, індивідуальні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» (<https://cutt.ly/mLTb6am>).

Самостійна робота (20 балів)

Контроль за самостійною роботою здійснюється на практичних заняттях і консультаціях.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

9-10 б. високий рівень	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, порівнювати, формулює своє бачення літературознавчої проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях (під час проектування освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти), наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
7,5- 8,9 б. достатній рівень	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, та в мовному оформленні висловлювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях (зокрема, під час проектування освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти), переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
6 – 7,4 б. середній рівень	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
менше ніж 6 б. початковий рівень	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань, неспроможний виконати стандартні завдання після спрямувальних питань викладача. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал

менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульна контрольна робота (відповіді на питання) виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Під час оцінювання МКР увага звертається на повноту висвітлення завдань, володіння термінологічним апаратом курсу, вміння обґрунтовувати свої міркування й доводити їх, дотримання норм сучасної української літературної мови.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Оцінювання модульної контрольної роботи:

МКР 20 балів	високий рівень	27 – 30 б.
	достатній рівень	23 – 26 б.
	середній рівень	18 – 22 б.
	початковий рівень	менше ніж 18 б.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається із трьох питань. Наприклад:

1. Кларнетизм ранньої лірики П. Тичини. Митець в каноні соцреалізму.
2. Особливості романтичного світобачення та громадянська позиція І. Багряного. Романістика Івана Багряного.
3. Новаторство І. Драча, експресивність художнього самовираження.
або
1. Український футуризм, його виникнення та етапи розвитку. «Нова генерація» як завершальний етап українського футуризму.
2. Психологізм, майстерність художньої деталі у творах Гр. Тютюнника.
3. Творчо-новаторські пошуки «Нью-Йоркської групи».

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

9-10 б. високий рівень	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з історії української літератури ХХ ст., повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж літературознавчої проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, зокрема щодо організації вивчення матеріалу, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим

7,5 - 8,9 б. достатній рівень	вимогам, що і для високого рівня, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях, зокрема щодо організації вивчення матеріалу з історії української літератури ХХ ст. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
6 - 7,4 б. середній рівень	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень курсу, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні літературознавчих понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем дисципліни, зокрема щодо їхнього вивчення на уроках української літератури; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
менше ніж 6 б. початковий рівень	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, допускає помилки у формулюванні літературознавчих понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач вищої освіти неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Загальне оцінювання екзамену:

40-36 балів – високий рівень;

35-30 балів – достатній рівень;

29-24 бали – середній рівень;

23 бали і менше – початковий рівень.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до нього після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що здобувачі вищої освіти підготувалися до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам.

Здобувачам вищої освіти, які за іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням директора навчально-наукового інституту української філології та журналістики.

Якщо здобувач вищої освіти ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням директора навчально-наукового інституту української філології та журналістики, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайн-відеоконференцій.

12. Рекомендована література

Основна

- Дисиденти. Рух Опору в Україні: 1960–1990. Енциклопедичний довідник. *Музей-архів і документальний центр українського самвидаву при вид-ві «Смолоскип»* ; Передм. О. Зінкевича, О. Обертаса. Вид. 2-ге, допов. Київ : Смолоскип, 2012. 560 с.
- Коцюбинська М. Мої обрії : в 2 т. Київ : Дух і Літера, 2004. Т. 1. 336 с. ; Т. 2. 386 с.
- Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX –поч. XXI ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 4 : У сподіваннях і трагічних зламах. 2017. 576 с.
- Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики. Київ : Академія, 2010. 520 с.
- Саєнко В. Українська література XX століття : діапазони творчих голосів і мистецьких

- відкриттів. Вибрані літературознавчі праці. Львів : Піраміда, 2016. 868 с.
- Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління (історико-літературний та поетикальний аспекти). Київ : Смолоскип, 2019. 592 с.
  - Українські літературні школи та групи 60 – 90-х рр. XX ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстики / упоряд., автор вступ. слова, біобібліограф. відомостей та прим. В. Габор. Львів : Піраміда, 2009. 567 с.

Допоміжна

Монографії, навчальні посібники

- Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки : монографія. Київ : Смолоскип, 2006. 464 с.
- Біляцька В. Український роман у віршах постколоніальної доби : монографія. Дніпро : Середняк Т.К., 2017. 398 с.
- Віват Г. Наукова поезія XX століття : монографія. Одеса : ВМВ, 2013. 240 с.
- Віват Г. Лірика дисидентів в інтертекстуальному полі множинності : монографія. Одеса : ВМВ, 2010, 368 с.
- Волошук Є., Бігун Б. Доба «ізмів»: модернізм та літературі першої половини XX століття ; [НАН України, Ін-т літ. ім. Т.Г. Шевченка НАН України]. Київ : Академперіодика, 2014. 320 с.
- Гальченко С. Історія тексту. Джерелознавчі і текстологічні аспекти творчості П.Г. Тичини, В.М. Сосюри та Остапа Вишні. Київ : Наук. думка, 2014. 687 с.
- Грачківська О. XX століття в українській поезії крізь призму сміху : монографія. Київ : Альфа-М, 2015. 560 с.
- Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми: Статті та есеї. Київ : Грані-Т, 2013. 548с.
- Дончик В. 3 віків і на віки. Київ : Наукова думка, 2018. 1024 с.
- Дончик В. 3 потоку літ і літпотоку : наук. вид. Київ : Стилос, 2003. С. 233–253.
- Жигун С. Лабіринти і горизонти українського неореалізму : монографія. Київ : Бізнесполіграф, 2015. 400 с.
- Заверталюк Н. «Неподільної краплі питома вага» : Літературознавчі студії. Матеріали з курсу «Українська література XX – поч. XXI ст.». Дніпропетровськ : Пороги, 2011. 235 с.
- Землянська А. Топоси сакрального в художній прозі М. Хвильового : монографія. Мелітополь : Вид. будинок мелітопольської міської друкарні, 2013. 231 с.
- Історія української літератури XX ст. : у 2 кн. Кн. 1: перша пол. XX ст. : підручник / За ред. В. Дончика. Київ : Либідь , 1998. 464 с.; Кн. 2: Друга пол. XX ст. Київ : Либідь , 1998. 456 с.;
- Констанкевич І. Українська проза першої половини XX століття: автобіографічний дискурс: Монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 420 с.
- Костенко Н. Українське віршування XX ст. : навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2006. 287 с.
- Мовчан Р. Український модернізм 1920-х : портрет в історичному інтер'єрі. К. : Стилос, 2008. 544 с.
- Панченко В. Кільця на дереві. Київ : Клію, 2015. 560 с.
- Райбедюк Г., Томчук О. Вивчення творчості київських неокласиків : навч.- метод. посіб. Ізмаїл, 2010. 348 с.
- Райбедюк Г. Вивчення творчості українських поетів-дисидентів : навч.-метод. посіб. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2012. 540 с.
- Рарицький О. Партитури тексту і духу (Художньо-документальна проза українських шістдесятників). Київ : Смолоскип, 2016. 488 с.
- Рарицький О. Поезія героїчного чину. Василь Стус: еволюція художнього мислення.

- Хмельницький : Просвіта, 2002. 140 с.
- Ромашенко Л. Жанрово-стильовий розвиток сучасної української історичної прози : Основні напрями художнього руху. Черкаси : Вид-во Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького, 2003. 388 с.
  - Саєнко В. Українська модерна поезія 20-х років ХХ століття: ренесансні параметри : навч. посіб. Одеса : Астропринт, 2004. 256 с.
  - Стильові тенденції української літератури ХХ століття : збірник. Київ : ПЦ «Фоліант», 2004 . 284 с.
  - Фока М. Поетика підтексту в літературно-художніх системах Сходу і заходу : монографія. Кропивницький : Антураж, 2018. 544 с.
  - Тарнашинська Л. Сюжет Доби: дискурс шістдесятництва в українській літературі ХХ століття. Київ : Академперіодика, 2013. 678 с.
  - Ткаченко Л. Теологія знання. Художньо-інтерпретаційні моделі в українській прозі ХІХ – поч. ХХІ ст. : монографія. Київ : Вид-во «Книга», 2015. 280 с.

Статті

- Білоус І. Культурне і духовне життя в Україні (друга половина ХХ ст.). *Вивчаємо укр. мову та літ.* 2006. № 19.
- Бурлакова І. Модуси пасіонарності у критично-літературній рефлексії митців МУРУ. *Слово і час.* 2010. № 2.
- Галич О. Мнемозина-96, або Українські письменницькі мемуари одного року. *Вітчизна.* 1998. № 3–4. С. 137–144.
- Голобородько Я. Духовні автобани І. Дзюби. *Слово і час.* 2011. № 7.
- Горблянський Ю. „Кривава фієста сучасності” в одкровенні від Ліни Костенко (зауваги про „Записки українського самашедшого”. *Слово і час.* 2011. № 5.
- Демська Л. Неокласичний дискурс початку ХХ століття: еволюція класичної традиції. *Слово і час.* 2017. № 6. С. 90-98.
- Дзюба І. Нагнітання мороку: від чорносотенців початку ХХ ст. до українофобів поч. ХХІ ст. *Слово і час.* 2015. № 7.
- Іванисенко В. Животрепетна наша історія: Шістдесятництво: родовід і доба. *Київ.* 1998. № 1-2. С. 94–100.
- Ільков А. Інтимний епістолярій українських письменників другої половини ХІХ – початку ХХ ст. (жанрові аспекти). *Слово і час.* 2016. № 4. С. 26-34.
- Ільницький М. Літературний Львів і шістдесятництво. *Дзвін.* 2002. № 10. С. 109–120.
- Коцюбинська М. Іван Світличний. *Дивослово.* 2009. № 10.
- Коцюбинська М. Перегук душ. Василь Стус про Володимира Свідзінського. *Слово і час.* 1991. № 5. С. 3–4.
- Ксьондзик Н. Феномен соціалістичного реалізму: що? як? коли? *Дивослово.* 2011. № 5.
- Левченко Г. Неабароковий діаріуш людства Ліни Костенко. *Слово і час.* 2011. № 5.
- Лімборський І. Культурний трансфер філософської естетики Гегеля в українській літературно-критичній думці першої половини ХХ століття. *Слово і час.* 2016. № 9. С. 3-12.
- Лушій С. МУР у ретроспективному контексті. *Київ.* 2006. № 6.
- Мазоха Г. Письменницький епістолярій як теоретико-літературна проблема. *Київська старовина.* 2004. № 1. С. 105–110.
- Пахльовська О. Українські шістдесятники: філософія бунту. *Сучасність.* 2000. № 4. С. 65–84.
- Працьовитий В. Національно-культурна ідентичність української літератури. *Дивослово.* 2019. № 4. С.26–30.
- Рарицький О. Художньо-документальна проза як метажанр: проблема рецепції та інтерпретації, особливості вияву і функціонування. *Слово і час.* 2014. № 11. С. 37–48.

- Тарнашинська Л. „Навіщо я? Куди моя дорога?” Прелюди застереження в „баладному” виконанні Івана Драча. *Слово і час*. 2011. № 10.
- Ткаченко А. Лірика В.Симоненка: текстологічно-стильові колізії. *Слово і час*. 2011. № 6.
- Токмань Г. Доля, Муза, Слава в поезії Івана Світличного: екзистенціальний і діалогічний аспекти. *Слово і час*. 2010. № 9.
- Чіпак І. Еротично-танатологічний концепт у повісті В.Шевчука «Біс плоті». *Слово і час*. 2012.№ 4. С. 93–97.

13. Рекомендовані джерела інформації

http://www.nbuv.gov.ua	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
https://il-journal.com/index.php/journal	Науково-теоретичний журнал «Слово і час»
https://litukraina.com.ua/	Щотижнева газета письменників України «Літературна Україна»
https://litgazeta.com.ua/	Часопис української літератури «Українська літературна газета»
https://uk.wikipedia.org/wiki	Український інтелектуальний часопис «Критика»
http://litakcent.com/	ЛітАкцент – світ сучасної літератури.
https://ukma.academia.edu/ArchbishopIhorIsichenko	Портал «Academia»
www.chtyvo.org.ua	Електронна бібліотека «Чтиво»
http://journalib.univ.kiev.ua/	Електронна бібліотека Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка
http://diasporiana.org.ua/category/movoznavstvo/	Електронна бібліотека діаспори
http://www.slovnyk.ua/	Портал української мови і культури